

Dosarul nr. 2rac-247/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul Dondușeni (jud. L. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Fedion-Com” împotriva Primăriei or. Dondușeni cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de recuzare a judecătorilor Curții de Apel Bălți, Stela Procopciuc, Elena Grumeza și Natalia Chircu, formulată de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi și

împotriva deciziei din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Primăria or. Dondușeni și menținută hotărârea din 26 iunie 2019 a Judecătoria Edineț sediul Dondușeni, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 14 noiembrie 2014, SRL „Fedion-Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Dondușeni, intervenient accesoriu Agenția Achiziții Publice cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat la 5 septembrie 2007, între SRL „Fedion-Com” și Primăria or. Dondușeni a fost încheiat un contract de antrepriză nr. 71, înregistrat la Agenția Achiziții Publice la 7 septembrie 2007 cu nr. 011831, obiectul căruia constituie lucrările de construcție la obiectul „Reconstrucția stației de epurare și a rețelelor de canalizare a or. Dondușeni”.

Potrivit pct. 4 din contractul de antrepriză, valoarea lucrărilor este de 9 350 047,49 de lei, inclusiv TVA.

Termenul executării contractului a fost stabilit de 14 luni, însă din motivul lipsei surselor financiare, data de executare a contractului a fost prelungită de mai multe ori prin acorduri adiționale, ultimul fiind datat cu data de 20 noiembrie 2013,

prin care termenul de valabilitate a contractului de antrepriză nr. 71 din 5 septembrie 2007 a fost prelungit până la 31 decembrie 2014.

A menționat că pe parcursul executării contractului a fost constatat că este necesară efectuarea unor lucrări suplimentare, neprevăzute de contract, fapt consemnat în procesul-verbal nr. 15 din 2 iunie 2010 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții a Primăriei or. Dondușeni.

Ulterior a fost întocmit un deviz local, prin care a fost calculată valoarea acestor lucrări suplimentare în mărime de 1 149 733 de lei, fiind semnat de ambele părți contractante.

La 30 iunie 2010, în baza procesului-verbal menționat a fost încheiat acordul aditional nr. 1 privind majorarea sumei contractului de antrepriză nr. 71 din 5 septembrie 2007 cu suma de 1 149 733 de lei.

A evidențiat că lucrările indicate în devizul local au fost efectuate integral de antreprenorul SRL „Fedion-Com”, fapt confirmat de beneficiar prin darea de seamă nr. 9 din 22 septembrie 2014, în baza căreia s-a decis din nou majorarea sumei contractului de antrepriză nr. 71 din 5 septembrie 2007 cu suma de 1 149 733 de lei, mai fiind încheiat un acord adițional cu nr. 7 din 23 septembrie 2014, aceste acte fiind înregistrate la Agenția Achiziții Publice la 26 septembrie 2014.

A precizat că până în prezent suma indicată nu a fost transferată pe contul SRL „Fedion-Com”, astfel, urmează a fi încasată de la pârât în mod forțat, or SRL „Fedion-Com” și-a executat integral obligațiile privind efectuarea lucrărilor suplimentare, suportând cheltuieli în plus față de cele prevăzute în contract, iar pârâtul nu-și onorează obligațiile asumate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 946, 966 Cod civil, art. 69 din Legea privind achizițiile publice, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Primăriei or. Dondușeni în beneficiul SRL „Fedion-Com” a datoriei în mărime de 1 149 733 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 iunie 2019 a Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Primăria or. Dondușeni în beneficiul SRL „Fedion-Com” datoria în sumă de 729 080 de lei și cheltuielile de judecată – taxa de stat proporțional la suma admiterii acțiunii, în sumă de 21 870 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Primăria or. Dondușeni a contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de recuzare a judecătorilor Curții de Apel Bălți, Stela Procopciuc, Elena Grumeza și Natalia Chircu, formulată de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Primăria or. Dondușeni și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat neexecutarea la timp de către Primăria or. Dondușeni a obligației de

achitare a datoriei și neîndeplinire a condițiilor contractuale, exprimate prin neachitarea în timpul stabilit a lucrărilor efectuate.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii, fiind probată suma de 729 080 de lei.

La 30 aprilie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi a declarat recurs împotriva deciziei din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, cu privire la ilegalitatea încheierii din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de recuzare a judecătorilor Curții de Apel Bălți, a invocat că în cererea de recuzare a fost menționat că intimata a fost reprezentată de BAA „Eduard și Lilia Ababei”, inclusiv în momentul înregistrării dosarului la Curtea de Apel Bălți.

A învederat că, deși prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților a fost suspendată activitatea de avocat a lui Eduard Ababei în legătură cu alegerea în funcția de judecător la Curtea Constituțională, anterior, acesta a activat în calitate de judecător la Curtea de Apel Bălți, inclusiv în calitate de vice-președinte, ceea ce indică în mod cert la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Bălți.

A considerat că instanța de apel în mod eronat a concluzionat că reprezentantul Primăriei or. Dondușeni, avocatul Eugeniu Fencovschi a fost legal citat despre data, locul și ora următoarei ședințe.

Totodată, a precizat că pentru ședința de judecată pentru care a fost înștiințat, fiind în sala de ședință, a formulat o cerere de amânare, iar ulterior (pentru ședința din 14 ianuarie 2020) nu a fost nici citat, nici măcar înștiințat telefonic.

Reieșind din efectul devolutiv al apelului, a remarcat că instanța de apel nu a motivat argumentul din apel privind faptul că procesul-verbal de control al volumelor și costurilor lucrărilor de construcție executate la obiectivul „Reconstrucția stației de epurare și a rețelelor de canalizare a or. Dondușeni” (lucrări adăugătoare) nr. 45 din 15 aprilie 2019 efectuat de Agenția de Supraveghere Tehnică, a fost emis cu încălcarea competenței, or Agenția nu dispune de atribuțiile respective.

Prin urmare, instanța de apel nu a luat în considerație că la baza actului judecătoresc al primei instanțe a stat un act administrativ ilegal.

La 21 octombrie 2020, în adresa SRL „Fedion-Com” și Agenției Achiziții Publice a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Primăria or. Dondușeni, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 45 vol. II), fiind recepționată de către destinatari la 26 octombrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 47-48 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care

SRL „Fedion-Com” și Agenției Achiziții Publice să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 februarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 29 vol. II), fiind recepționată de Primăria or. Dondușeni la 3 martie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 33 vol. II).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 aprilie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, inclusiv nici susținerea că pentru ședința de judecată pentru care a fost înștiințat, fiind în sala de ședință, reprezentantului Primăriei or. Dondușeni, avocatul Eugeniu Fencovschi a formulat o cerere de amânare, iar ulterior nu a fost nici citat, nici măcar înștiințat telefonic despre data, locul și ora următoarei ședințe (ședința din 14 ianuarie 2020).

Or, art. 100 alin. (3) CPC, prevede că în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Iar prevederile art. 102 alin. (4¹) CPC, expres stipulează că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că odată ce reprezentantul Primăriei or. Dondușeni, avocatul Eugeniu Fencovschi a fost prezent la ședința de judecată din 10 decembrie 2019, recurenta nu mai poate invoca, prin prisma art. 100 alin. (3) și 102 alin. (4¹) CPC, necitarea pentru ulterioara ședință de judecată.

Se mai reține și faptul că argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Pe când, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Primăria or. Dondușeni, reprezentată de avocatul Eugeniu Fencovschi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu